

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CXLII. Differentia 13. Iure Canonico prorogari potest iurisdictio Iudicis
ordinarij de personæ in personam, sed non iurisdictio delegati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

4. *Recusatio. Zerola Par. 1. v. Iuden num.*
25.

11. Alia legum civilium mens est, ut
ex l. *Quia poterat*, colligimus. Vrgeri non
vult heredem, ut causam non a litæ hære
ditatis edat, cum moveri pluribus possit.

Hinc argumentum sumunt, causam sus-
picionis contra Judicem à reo non esse
exigendam, quia contingit diveritas esse,
& parum probabiles illis, qui alio inge-
nio, & affectu præventi sunt.

XIII.

DIFFERENTIA 13.

Iure Canonico prorogari potest iurisdictio Iudicis ordinarij de persona
in personam, sed non iurisdictio delegati. *c. P & G. de off. deleg.*
Iure civili verò etiam iudicis delegati iurisdictio prorogari potest.

l. 1. & 2. ff. De iudic. Io. Bapt. à S. Blasio 169.

Canisius 13.

1. **A**D prorogationem Iudicis ut legiti-
ma sit, requiritur 1. ut iudex, in
quem prorogatio sit, potestatem habeat
cognoscendi, & decidendi causam, de
qua litigatur. Nemini enim litigantes ju-
risdictionem tribuunt. *l. privatorum C. De*
iurisd. omn. Iud. 2. Ut iurisdictio, quæ
prorogatur, ordinaria sit, saltem iure Ca-
nonico. Nam delegati potestas cum pro-
pria non sit, absque consensu delegan-
tis mutari non potest: prorogari tamen
de tempore in tempus, vel summa in
summam potest. *l. 2. §. Sed si iudex. ff.*
De iudican. 3. Ut consentiat utraq; pars
litigantium, tacite, vel expresse. *l. 1. ff.*
De iudic. Bartol. ibi. Reintegra tamen, id
est, nondum citatione facta resilire licet.
l. si conveneris ff. De iurisd. omn. iud. Val-
ens. l. 2. tit. 2. §. 2. Decian. l. 23. c. 23.
11. Iam quæritur, an solius ordinarij
iudicis, an simul delegati iurisdictio pro-
rogetur? *Vlpianus in citat. l. 1. ait.* Si se

subijciant aliqui iurisdictio & consen-
tiant inter consentientes cuiusvis iudicis,
qui tribunali præest, vel aliam iurisdic-
tionem habet, est iurisdictio. *Vbi Glossa.*
Hæc lex de laicis loquitur, secus in cler-
icis secundum Azonem, quia suum Epis-
copum declinare non possunt: tu vero
dicas, indistinctè hanc legem loqui, cum
sponte litigant, non autem pacto se ob-
stringunt. *c. Non liceat. 3. Q. 6. & c. In-*
lita. 10. Q. 1. sic Glossa. At Greg. IX. in c.
*P. & G. decisio est, delegatam iurisdic-
tionem ad personas non expressas in rescri-
pto prorogari non posse, etiam si partes
consentiant. Cur autem prorogatio et-
iam partium consensu in iudicem dele-
gatum fieri non possit, ibidem indicatur,
quia consensus litigantium iurisdic-
tionem nemini dat, sed præsupponit. Hinc
facile mutatur ordinarius Iudex sub-
stituto alio iurisdictionem habente: dele-
gatus autem extra rescripti limites se non
exten-*

extendit, nec ut extendatur, partes effice-
re possunt. Quod autem *Ioann. Bapti-*
sta à s. Blasio dicit jurisdictionem ordina-
rii iudicis secundum Canones de perso-
na in personam fieri, non aliter verum
est, quam si accedat licentia proprii E-
piscopi. *c. significasti. De foro comp.* Clerici
in iudicem non suum, nisi forte sit per-
sona Ecclesiastica, & Episcopi diocesani
voluntas accedat, consentire non pos-
sunt. Irrita proinde est eiusmodi proro-

gatio clerici in iudicem non suum, puta-
vi consensus ipsius arbitrarij; non verò
si illa eis compereret ex dispositione ju-
ris, ex qua forum quisque sortitur ratio-
ne contractus. *l. heres absens. s. proinde. ff.*
De iudic. Vnde *Socinus Regulam 160.*
sumpsit. Forum in loco contractus quis
regulariter sortitur. Quæ confirmatur ex
textu *cap. fin. De foro comp. Azo in sum. 11.*
De iurisd. omn. iud. Barbof. in. c. P. & G.
De off. deleg. n. 4.

XIV.

DIFFERENTIA 14.

Laicus iudex in civili causa secundum leges alium iudicem laicum
substituere potest. *l. 1. & 2. ff. De iudic.* Clericis idem Canones
non permittunt. *c. si diligenti. De foro comp. Galvan. 87.*

Decian. l. 2. c. 22. num. 3. & 7.

In c. citat. Archiepiscopum Pisanum
docet *Innocentius III.* licitum non esse
clerico etiam in temporalibus causis ju-
ri suo renuntiare, & laicum iudicem
substituere. Sic enim in Milevitano &
Carthaginensi Concilio definitum esse.
legitur non solum inviti, sed etiam volun-
tarij clerici pacisci non possunt, ut sæcu-
laria iudicia subeant, cum non sit illo-
rum de immunitate beneficium persona-
le, cui renuntiare valeant, sed potius to-
ti Collegio Ecclesiastico concessum &
publicè indultum. *c. significasti. & ibi*
Glossa De fo. compet. Panorm. num. 1. in
l. placuit. II. q. 1. Adde, quod præjudi-
carent, Episcopo suo, sine cuius assen-
su non possunt alium iudicem eligere.
c. Clericum. II. q. 1. & c. Non liceat. 3. q. 6.
II. Laicis è contra permittitur in a-

lium iudicem consentire iuxta *l. 1. &*
2. ff. De iud. sed in civilibus negotijs
tantum. *l. in criminali. C. de iurisd. omn.*
iud. Imò generaliter omnibus concedi-
tur, quando privilegium fori principaliter
concernit favorem renunciantis, non
verò si etiam favorem superioris respi-
ciat. Tunc enim absque illius consensu
substitutio facta non valet. Cuius rei mi-
nimè obscura ratio est, quia agitur de
præiudicio superioris, cuius subditi alio-
no iudici subduntur, Sic enim iurisdictio-
ne sua, quam dando exemptionem non
vult minui, excideret alio independentem
subditos exercente. *Panorm. in c. Cum*
tempore. De arb. Ea propter nec vasa-
lus in alterius iurisdictionem tacitè vel
expressè consentire potest: & si fecerit,
actus